

for den ene eller den anden interesserede Part, men at man ene rettede sine Bestræbelser paa at faae afgjort paa en fuldkommen billig Maade, hvorledes Afløsningen skulde finde Sted. Naar man retter sine Bestræbelser væsentlig derpaa, tvivler jeg ikke paa, at man vil komme til en Afgjørelse; men, hvis man vil opnaa noget Andet ved Siden af, tør jeg ikke sige Andet, end at jeg har nogen Tvivl, om det vil lykkes at føre Loven igjennem; i alt Fald vil dens Gjennemførelse faa møde Vanskeligheder.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(H. Holm): Efter denne korte Udtalelse fra den høitæredede Minister kan der maaske være Udsigt til, at det kan gaa noget bedre med denne Sag, end det tidligere er gaaet, idet jeg haaber, at den høitæredede Indenrigsminister faa ogsaa vil holde fast paa, at det her gjælder om ikke at opnaa nogen Fordel for den ene eller den anden Part, men at se at komme til en virkelig og retfærdig Løsning af Sagen. Opmaalet, der er Hovedvanskeligheden, er en Fordel, som Tiendetagerne efterhaanden have faaet oprindelig derved, at det skulde være en Erstatning for det Svind, som Kornet led. Dette Svind kan der jo ikke være Tale om, naar Kornet skal betales i Penge, og det vil altsaa være en Fordel for Tiendetagerne, som de uberettiget vilde faae, hvis man ikke alene vilde give dem Løp paa Lønden, men ogsaa Løp paa Pengene, og jeg haaber derfor, at den høitæredede Minister ikke vil holde fast paa dette Opmaal paa Pengene, som han tidligere har gjort.

Indenrigsministeren (Skeel): Jeg ønsker ikke ved denne første Behandling at komme nærmere ind paa en Undersøgelse af dette Spørgsmaal, men jeg vil sige, at jeg ikke nævner den mindste Tvivl om, at Tiendetagerne have en fuldstændig juridisk Ret til Løppen paa Lønden.

Nasimussen: Det er ganske vist, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne begyndte med at bemærke, at dette Lovforslag er en gammel Bekjendt. Det er allerede flere Aar siden, at vi havde det for her i Thinget for første Gang, og det har stadig efter den Tid, om jeg saa maa sige, været en Gjenganger her; om det saa var i den første Del af indeværende Samling, som det igen der, men bestandig uden at der endnu er kommet noget Resultat ud deraf. Der har været delte Meninger om, hvorledes dette Lovforslags Bestaaenhed skulde være, idet Nogle have ment, at det skulde være et vidtløftigt Apparat til en Afløsning ved en Kommission og lignende, medens Andre have den Opfattelse, at det ikke behøver at være nær saa vidtløftigt. Til de Sidste hører jeg og har altid hørt. Jeg tror, at man i Loven kunde fastsætte en bestemt Regel,

hvorefter Tienden skulde afløses, og det har stadig været min Mening, at dette maatte kunne ske, uden at hverken den ene eller anden Part fik en ubillig Fordel deraf. Den første Gang, dette Lovforslag var for her i Thinget, var saa vidt jeg erindrer, i Samlingen 1874—75. Der blev den Gang nebsat et Udvalg til at behandle dette Lovforslag paa 11 Medlemmer, om jeg mindes ret, og af dem indstillede et Antal af 8 Medlemmer et Lovforslag om, at der skulde fastsættes Regler for, paa hvad Maade Tienden skulde afløses. Der blev talt frem og tilbage, om det skulde være efter Kapitelstarten eller ikke, at disse Regler skulde fastsættes, og Flertallet i dette Udvalg kom til den Anskuelse, at det vilde være rigtigt og retfærdigt, naar der blev gjort et Udbrug af de Priser, der bleve indsendte, og hvorefter Kapitelstarten ansattes, idet Middelpriiserne bleve udtagne herredvis, og at det blev den Pris, hvorefter Tienden skulde betales. Derved troede man, at det blev retfærdigt paa alle Steber, idet det i de Herreder, som ligge længst borte fra de større Handelsstæder, i Almindelighed er Tilfældet, at Priserne der ere lavere paa Korn end i de større Handelsstæder. For at tage et Exempel, vil jeg for Sjællands Stift, hvor Kapitelstarten bliver sat under Et for hele Stiftet, nævne Kjøbenhavn. Det er vist Alle bekjendt, at Priserne paa Kornvarer her ere et Par Kroner høiere end paa andre Steber, der ligge længere borte fra Hovedstaden. Det gjør, at, naar Middelpriisen skal udregnes herredvis af Kapitelstarten, ville længere bortliggende Egne komme til at betale en Krone eller maaske Mere, end de have været i Stand til at faae for deres Kornvarer i Hjemmet. Men naturligvis vil det Modfatte ogsaa blive Tilfældet i Nærheden af Kjøbenhavn, idet Middelpriisen vil gaa noget ned derunder, saa at de Tiendetager, som bo der, ville faae noget Mere. Men den Gang vare vi enige om, at det var en retfærdig Fordelingsmaade, idet Prisen da blev sat som en Norm, der gjaldt i de vedkommende Egne. Vi vare ogsaa enige om, at der ikke behøvedes at sætte saa stort et Apparat i Bevægelse. Da et lignende Forslag sidst var til Behandling her i dette Thing, nemlig i den første Del i denne Samling, udtalte jeg mig i en lignende Retning som i Dag, og det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgtreds (Kjær), som tog Ordet efter mig, sluttede sig fuldstændig til mig. Han mente, at det Apparat var unødvendigt, saaledes som jeg ogsaa tror det er. Der bliver saa mange Omstændigheder ved det, at det bliver mere, end Sagen er værd. Hvad jeg tror er det Vigtigste ved denne Sag, er, at den ordnes paa den Maade, at man faar Lov til at betale sin Tiende i Penge i Stedet for at have den Ubehagelighed, som det mange Gange er, at den skal leveres in natura; det er nemlig de færreste Tilfælde, hvor den Vedkommende yder sin Tiende til den egentlige Tiende-